

РЕШЕНИЕ

№ 2257

гр. София, 11.05.2011 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 11 състав, в публично заседание на 11.04.2011 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Мадлен Петрова

при участието на секретаря Даниела Иванова, като разгледа дело номер **433** по описа за **2011** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на С. Н. Д. от с. В. О. К. против Решение № 700/23.12.2010г. на главен директор на Столично управление „Социално осигуряване“ /С./ - Н., с което е потвърдено Разпореждане № РВ-КРД-35/14.10.2010г. на ръководителя на контрола по разходите на ДОО при С., с което е постановено жалбоподателят да възстанови неоснователно получена сума за пенсия на покойната си сестра Марика Н М за периода от 01.10.2009 – 31.03.2010г. в общ размер на 1 412.49 лева – главница и лихви.

В обстоятелствената част на жалбата се твърди, че не се дължи възстановяване на неправилно изплатени суми за пенсия на починалата Марика Н М, тъй като жалбоподателят от 15 години до смъртта на сестра си не е поддържал връзка със сестра си, не е участвал в погребението ѝ и не е имал достъп до дебитната ѝ карта, нито е получавал суми от пенсията. Посочва, че за смъртта ѝ е узнал по-късно. Счита обвиненията за неизпълнение на задължението по чл. 14, А.1 от НПОС и за теглене на суми от пенсията ѝ с дебитна карта за неоснователни. Посочва, че длъжностните лица при община Л, които са я погребали е следвало да съобщят за това обстоятелство. Иска се отмяна на решението.

Ответникът – директор на С. – Н., чрез процесуалния си представител оспорва

жалбата и моли да се отхвърли като неоснователна.

Административен съд, С. град като взе предвид доводите на страните и въз основа на събраните по делото писмени доказателства приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е подадена от надлежна страна – адресат на оспорения индивидуален административен акт. При оспорването е спазен предвидения в чл. 118, А.1 от КСО, 14 – дневен срок, считано от връчването му на 04.01.2011г. съгласно известие за доставяне на „Български пощи” ЕАД, поради което е процесуално допустимо.

Разгледана по съществото на спора, съдът намира жалбата за основателна по следните съображения:

Между страните в процеса не е спорно, че на Марика Н М ЕГН * е била отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, лична социална пенсия за инвалидност и добавка по чл. 84 от КСО. Според представените от „Банка ДСК” писмени доказателства – договор за стандартна разплащателна сметка на физически лица от 08.09.2008г., договор за издаване и обслужване на дебитни карти на физически лица от 08.09.2008г., М е имала открита разплащателна сметка в тази банка и издадена към сметката дебитна карта. Пенсията е изплащана по така откритата пенсия.

Видно от приложеното в административната преписка удостоверение за наследници № 001811/13.07.2010г. издадено от СО, район Люлин, тя е починала на **11.09.2009г.**, за което е съставен Акт за смърт № 0253/**18.03.2010г.** Според същото удостоверение, нейни законни наследници са жалбоподателят - С. Н. Д., брат и Иринка – сестра, за която не са налице други данни.

С разпореждане */05.2010г. пенсията е прекратена на основание чл. 96, А.1, т.1 от КСО.

Съгласно справка за неправилно изплатена пенсия от 11.08.2010г. на директора на Дирекция „Пенсии”, след смъртта на лицето за периода от 01.10.2009г. до 31.03.2010г. е изплатена пенсия в размер 1 210.84 лева, главница или по 197.64 лева месечно. От писмо изх. № 18-00-2488/06.04.2010г. на мениджър ФЦ, при Банка ДСК се установява, че преведената пенсия на Марика М от месец октомври 2009г. е изтеглена с банкова карта преди получаване на уведомление УП 10. В банката няма представено удостоверение за наследници и данни за име, адрес и т.н.

Видно от вх. № РВ-КРД – 35 от 10.12.2010г. по описа на С., банката не може да предостави данни за лицата, които са се разпореждали със сметката за периода 01.10.2009г. – 31.03.2010г., тъй като няма касово теглене, а само суми изтеглени от АТМ и разплащания чрез ПОС.

При тези фактически данни по отношение на С. Н. Д. е издадено Разпореждане № РВ-КРД № 35 от 14.10.2010г. на ръководителя на контрола по разходите на ДОО, с което жалбоподателят е задължен да възстанови получената сума за пенсия на Марика М за периода от 01.10.2009г. до 31.03.2010г. – 1 210.84 лева главница и 210.65 лева лихва, начислена до 14.10.2010г.

Разпореждането е обжалвано по реда на чл. 117 от КСО и с оспореното решение № 700/23.12.2010г. е потвърдено.

За да постановят възстановяване на неправилно изплатените суми за пенсия органите при С. и ответника приемат, че законният наследник С. Д. не е спазил задължението си по чл. 14, А.1 от НПОС в едномесечен срок от узнаването, да уведоми органите за пенсионно осигуряване, както и длъжностното лице на банката за смъртта на сестра си Марика М – обстоятелство, което води до прекратяване на пенсията й. В резултат на това поведение, на починалото лице неправилно е изплатена пенсия за периода от 01.10.2009г. до 31.03.2010г. Според мотивите на оспорения акт, неизпълнението на задължението за уведомяване има последица възникване на задължение по силата на чл. 14, А.2 от НПОС за неправилно получената сума, в едно със законната лихва по чл. 113 от КСО. Отговорността на жалбоподателя за възстановяване на неправилно изплатените суми е ангажирана на основание чл. 85, А. 6 от НПОС – в качеството му на наследник.

При така установените факти, настоящият съдебен състав приема от правна страна, че оспореното решение е издадено от компетентен орган, в преписаната от закона писмена форма, но при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и в противоречие с материалния закон. Аргументите за това са следните:

Съгласно чл. 14, А. 1 от НПОС (в приложимата по време редакция изм. - ДВ, бр. 16 от 2009 г., в сила от 1.01.2009 г.) пенсионерите, техните наследници и законните им представители са длъжни да съобщават на органите по пенсионно осигуряване в едномесечен срок от узнаването или настъпването на всяко обстоятелство, което води до спиране, прекратяване или изменение на пенсията, както и адреса си при промяна.

По силата на чл. 14, А.2 от НПОС при неизпълнение на това задължение лицата, които не съобщят в едномесечния срок за настъпилите изменения, които се отразяват върху основаниято за получаване на пенсията и продължават да я получават, връщат неправилно получената сума с лихвата по чл. 113 от КСО.

С изменението на чл. 85, А.6 от НПОС, /ДВ бр. 2 от 2010г./ законът въвежда отговорност за наследниците солидарно да възстановят неоснователно получените суми за пенсия, наред с лицата, които са ги получили неправомерно. Нормата е в сила от 01.01.2010г.

В тежест на административния орган е да установи всички предпоставки от значение за ангажиране отговорността на наследниците. в посочената хипотеза, включително моментът, от който наследниците са узнали за смъртта на наследодателя и от който тече едномесечният срок по чл. 14, А.1 от КСО.

В процесния случай безспорно се установява по делото, че С. Д. е законен наследник на Марика М. Отговорността му за възстановяване на неправилно изплатените суми за пенсия на неговата сестра – наследодател е ангажирана на основание чл. 85, А. 6 пр.2 от НПОС, без да се твърди от страна органите при С., че той е получил така изплатените суми. В хода на административното

производство обаче не са изследвани фактите и обстоятелства, при които той е узнал, че сестра му е починала във връзка с твърденията му, че не поддържат връзка от 15 години, че не е присъствал на погребението и че е узнал за смъртта ѝ по-късно. В с.з. заседание на 11.04.2011г. от страна на ответника изрично се посочва, че освен служебно изкараното удостоверение за наследници, административният орган не разполага с други данни за това, че наследникът е знаел за смъртта на сестра си и въпреки това не е уведомил пенсионните органи. От друга страна от цитираното удостоверение за наследници от 13.07.2010г. е видно, че смъртта на Марика М се установява въз основа на Акт за смърт № 253 издаден на **18.03.2010г.** т.е. 5 месеца след датата на нейната смърт – 11.09.2009г. Това обстоятелство не е отчетено от страна на пенсионния орган и ответника. Липсват мотиви в тази връзка както в разпореждането за възстановяване на сумите, така и в оспореното решение. Нарушението е съществено, тъй като при проверка на обстоятелствата относно по-късното съставяне на акта за смърт на починалия пенсионер, пенсионните органи и ответникът биха установили причините, поради които актът е съставен след срока по чл. 53 от ЗГР, както и данни за лицата, които са обявили смъртта пред длъжностното лице по гражданското състояние и които са известени за това обстоятелство. На това основание изводите за неизпълнение на задължението за уведомяване по чл. 14 от НПОС и правомерността на изплатените суми до момента на съставяне на акта за смърт щяха да са различни.

В тази връзка съдът намира, че най-ранният начален момент, от който жалбоподателят би могъл да удостовери по надлежния ред смъртта на сестра си пред органите на С. е датата на издаване на акта за смърт № 253 - 18.03.2010г. Броен от тази начална дата, едномесечният срок по чл. 14, А.1 от КСО изтича на 18.04.2010г. Видно от справка за неправилно изплатени суми от 11.08.2010г. последната изплатена пенсия е на 07.03.2010г. Следователно неправилното изплащане на сумите за пенсия в случая е извършено преди издаване на акта за смърт на починалия пенсионер и не се дължи на липсата на уведомление от страна на наследниците, след които и жалбоподателя.

Решението е издадено и в нарушение на материалния закон. В хипотезата на чл. 85, А.6 от КСО законът предвижда задължение за възстановяване в тежест на две групи лица – лицата, които са получили без основание сумите за пенсия след смъртта на пенсионера или от наследниците солидарно. В конкретния случай отговорността на жалбоподателя е ангажирана във втората хипотеза. Но приложимия по време материален закон въвежда отговорност за наследниците, които не са получили изплатени суми за пенсии от 01.01.2010г. и следователно следва да намира приложение към задължение за възстановяване възникнало след тази дата, респективно за неоснователно изплатени суми за пенсия след тази дата. Нормата е материалноправна и законът не предвижда обратното ѝ действие по отношение на изплатени суми от преди влизането ѝ в сила.

Действително правото на пенсия се прекратява, считано от месеца следващ смъртта му съгласно чл. 96, А.2 КСО, но задължението за наследниците, в

случаите, когато не съвпадат с лицата, получили сумите, какъвто е и процесният, на основание чл. 85, А. 6 пр. 2 от КСО възниква след 01.01.2010г. Наред с това правнорелевантният факт относно смъртта на пенсионера, който е от значение за прекратяване на правото на пенсия се удостоверява по силата на акт за гражданско състояние, издаден на 18.03.2010г. С оглед на това оспореното решение, с което се потвърждава разпореждане възстановяване на суми за периода от 11.09.2009г. до тази дата от С. Д. в качеството му законен наследник се явява издадено при липса на материалноправните предпоставки по чл. 85, А.6, пр.2 от НПОС.

Предвид всичко изложено, съдът намира, че са налице основания по чл. 146, т. 3 и т.4 от АПК за отмяна на оспорения акт, като незаконосъобразен.

Водим от горното и на основание чл. 172, А.2 от АПК, Административен съд, С. град, I отделение, 11 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на С. Н. Д. от с. В. О. К., Решение № 700/23.12.2010г. на главен директор на Столично управление „Социално осигуряване” /С./ - Н., с което е потвърдено Разпореждане № РВ-КРД-35/14.10.2010г. на ръководителя на контрола по разходите на ДОО при С., за възстановяване на неоснователно получена сума за пенсия на Марика Н М за периода от 01.10.2009 – 31.03.2010г. в общ размер на 1 412.49 лева – главница и лихви.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд, в 14-дневен срок от съобщението до страните за неговото постановяване.

Съдия: